

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-638/19-A

Název	JABOK - Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická
Sídlo	Salmovská 8, 120 00 Praha 2
E-mail	jabok@jabok.cz
IČ	45769621
Identifikátor	600020169
Právní forma	Školská právnická osoba
Zastupující	Dr. Ing. Alois Křišťan, Th.D.
Zřizovatel	Salesiánská provincie Praha
Místo inspekční činnosti	Salmovská 8, 120 00 Praha 2
Termín inspekční činnosti	13. 3. 2019 – 15. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného vyšší odbornou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost byla vykonána ve vyšší odborné škole a domově mládeže.

Charakteristika

JABOK – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická (dále „škola“, „VOŠ“ nebo „instituce“) vykonává činnost vyšší odborné školy, domova mládeže a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve VOŠ je realizován obor vzdělání Sociální

pedagogika a teologie v denní a kombinované formě, od školního roku 2016/2017 ve dvou zaměřeních, a to na sociální práci, nebo speciální pedagogiku. Konkrétní studijní zaměření si studenti volí od druhého ročníku.

VOŠ je církevní školou, avšak svůj vzdělávací program nabízí všem zájemcům bez ohledu na jejich názorové zakotvení či příslušnost k církevnímu společenství. Vzdělávání je založeno na křesťanských hodnotách a salesiánském stylu výchovy. Hlavním mottem vzdělávacího procesu je propojení odbornosti a lidskosti jako dvou důležitých složek kvality sociální a pedagogické práce.

K 30. 10. 2018 se ve VOŠ vzdělávalo 234 studentů, z toho 80 ve třech studijních skupinách v denní formě a 154 v kombinované formě vzdělávání. Nejvyšší povolený počet studentů byl naplněn téměř z poloviny. V posledních třech školních letech došlo k mírnému nárůstu počtu studentů, postupně začínají převažovat studenti v kombinované formě vzdělávání. V domově mládeže bylo k termínu inspekční činnosti ubytováno 41 studentů, nejvyšší povolený počet ubytovaných byl zcela využit. Ubytování je nabízeno i studentům z jiných škol.

Škola je členem Asociace vzdělavatelů v sociální práci.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve vedoucí funkci od roku 2014. Nastavená koncepce rozvoje školy vychází z charakteru instituce a jejího poslání, současně akcentuje specifické postavení VOŠ ve vzdělávacím systému a její další možný vývoj. Výsledkem koncepční práce vedení školy je nová akreditace vzdělávacího programu s možností specializace studentů.

K úspěšné realizaci akreditovaného vzdělávacího programu výrazně přispívá spolupráce se sociálními partnery. Vedení školy se podařilo vytvořit široké portfolio smluvních pracovišť, na nichž konají studenti odbornou praxi. Jedná se zejména o speciální mateřské a základní školy, odborná učiliště, dětské domovy, výchovné ústavy, salesiánská střediska volného času apod. Studenti mají možnost konat odborné praxe rovněž v německy či anglicky mluvících zemích. Promyšlený systém praxí umožňuje studentům seznámit se v průběhu vzdělávání s různými typy pracovišť a získat tak odborné kompetence nezbytné pro budoucí povolání. VOŠ dále úspěšně spolupracuje s církevními školami, teologickými fakultami či partnerskými školami v zahraničí. Při škole působí Klub přátel Jaboku, jež je otevřený absolventům školy, externím pracovníkům, partnerům školy či příznivcům VOŠ. Jeho smyslem je zůstat v kontaktu s bývalými studenty, získávat další informace a poznatky vedoucí ke zkvalitňování vzdělávání a služeb školy.

Plynulému chodu školy napomáhá vícestupňový systém řízení. Ředitel delegoval část svých kompetencí na tři zástupce (zástupce pro studijní záležitosti, zástupce pro ekonomiku a provoz a zástupce pro rozvoj), vedoucí jednotlivých kateder (katedra sociální práce, katedra pedagogiky a psychologie, katedra jazyků a katedra odborných praxí) a na pracovníky na podpůrně administrativních pozicích (studijní oddělení, personální oddělení, provozní oddělení). V souladu s filozofií školy vytváří otevřené komunikační prostředí pro pedagogy i studenty, podporuje mezioborovou spolupráci vyučujících a sdílení jejich pedagogických zkušeností na formální i neformální bázi např. na pravidelných výjezdních zasedáních, na nichž se projednávají aktuální témata, prostřednictvím odborných seminářů, mezioborových diskuzí, či tandemové výuky.

Přehled o kvalitě vzdělávání poskytují vedení školy aplikované kontrolní a evaluační mechanismy, jako jsou např. každoročně konané hodnotící rozhovory vedoucích jednotlivých kateder s pedagogickými pracovníky, v jejichž rámci vyučující provádějí sebehodnocení podle předem nastavených kritérií, supervizní semináře, předmětové ankety zadávané studentům, nebo externí hodnocení jednotlivých oblastí školy. Vedení školy však nevykonává hospitační činnost. Chybí tak přímé sledování a vyhodnocování úrovně poskytovaného vzdělávání ve všech jeho důležitých aspektech, které by umožňovalo přijímat případná opatření ke konkrétním zjištěním. Nedostatečné nastavení vnitřního kontrolního systému se také projevilo některými nedostatky v organizaci vzdělávání a ve vedení povinné dokumentace, ke kterým ředitel přijal v průběhu inspekční činnosti opatření.

Výuku zajišťuje 36 pedagogických pracovníků. Ve škole působí dlouhodobě stabilizovaný pedagogický sbor. Pozitivem rovněž je, že převažují interní pedagogové (22 učitelů), což umožňuje jejich aktivní zapojení do života školy a identifikaci s vizí VOŠ. Všichni interní učitelé splňují předpoklad odborné kvalifikace. O erudovanosti pedagogických pracovníků svědčí jejich publikační a lektorská činnost. Vedení školy poskytuje vyučujícím metodickou podporu. VOŠ dlouhodobě spolupracuje s externím akreditovaným supervizorem, jež provádí případovou supervizi, kterou využívají někteří učitelé. Další vzdělávání pedagogických pracovníků rozšiřuje a prohlubuje jejich odborné znalosti. Rovněž vedení školy dbá na svůj profesní rozvoj.

Finanční a materiální podmínky školy umožňují kvalitní realizaci akreditovaného vzdělávacího programu. Ziskové hospodaření vytváří příznivé předpoklady pro další perspektivní rozvoj instituce. Vedení školy aktivně zajišťuje další finanční zdroje, např. v rámci řady projektů spolufinancovaných ESF, z tržeb za služby (pronájmy, kurzy), nebo z darů. Pro podporu studentů v sociální nouzi formou jednorázové i pravidelné finanční pomoci slouží Nadační fond Janua Jabok.

Vzdělávání se uskutečňuje v esteticky podnětném prostředí. Vedení školy soustavně vyhodnocuje stav materiálně technického zázemí a průběžně jej zlepšuje, což se projevilo zejména ve vybavení komunikačními a informačními technologiemi. Ve všech učebnách je instalovaná didaktická technika (dataproyektory a osobní počítače), kterou učitelé v průběhu výuky efektivně využívali. VOŠ disponuje dalšími prostory pro vzdělávání, činnostmi s ním souvisejícími i pro relaxaci, jako jsou např. dvě auly, učebna muzikoterapie včetně odpovídajícího vybavení, školní kaple, tělocvična sloužící pro předmět metody pohybu a her a pro nácvik trasologie pro nevidomé studenty, terasa se záhony koncipovaná jako zahrada smyslů pro výuku zahradní terapie, školní klub či čajovna. Škola vytváří studentům optimální podmínky pro vzdělávání. Studenti mohou také využívat rozsáhlou knihovnu se studovnou, vybavenou odbornými publikacemi a průběžně doplňovanou o nové tituly. Knihovna je otevřená i pro širokou veřejnost. K úspěšnému studiu napomáhá elektronický informační systém, jenž umožňuje obousměrný přenos informací mezi pedagogy a studenty. Uvádí harmonogram všech zkoušek, včetně informací o splnění podmínek pro vstup do dalšího ročníku. Dále jsou v něm obsaženy potřebné studijní materiály, studenti jeho prostřednictvím mohou odevzdávat zadané práce apod. Každoročně škola vydává v listinné podobě průvodce studenta. Studenti tak získávají praktické informace o vzdělávání a chodu školy, současně se seznamují s vizí VOŠ.

Budova domova mládeže se nachází ve vnitrobloku školy. Ubytování je poskytováno ve standardně vybavených dvou až třílůžkových pokojích se sprchou, jeden pokoj je bezbariérový. Domov mládeže nabízí studentům odpovídající zázemí, tj. společenskou místnost, kuchyňku, koupelnu s pračkou. Elektronické zabezpečení hlavního vstupu do budovy přispívá k větší bezpečnosti studentů i ochraně majetku.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V kvalitě vzdělávání se pozitivně promítá erudovanost pedagogického sboru. Výuka je organizačně a metodicky propracovaná, vhodně strukturovaná vzhledem k stanovenému cíli. Aplikované vzdělávací postupy odpovídají terciárnímu vzdělávání i charakteru vyučovaných modulů (přednáška, seminář, cvičení). Studenti jsou vedeni k porozumění sociální problematice v jejím historickém, kulturním i náboženském kontextu. Seznamují se s teoretickými přístupy a modely sociální, výchovné a speciálně pedagogické práce a učí se je aplikovat v praxi. Zároveň je kladen důraz na to, aby znali etické přístupy a principy uplatnitelné v pomáhajících profesích, rozuměli jim a dokázali je využít ve své odborné i životní praxi. Nedílnou součástí vzdělávání je podpora osobnostního růstu studentů.

V hospitovaných modulech panovala příjemná pracovní atmosféra založená na vzájemné důvěře a partnerském přístupu vyučujících ke studentům. Z průběhu výuky bylo zřejmé profesní zaměření vzdělávacího programu s důrazem na budoucí praxi absolventa oboru. Obsahově náročná témata byla studentům přibližována názornými příklady z praxe. K pochopení probíraných jevů v širších souvislostech rovněž přispívalo zařazení mezioborových vztahů. Vyučující kladli důraz na propojení teoretické a praktické složky vzdělávání, vytvářeli studentům prostor pro aplikaci teoretických poznatků. Vhodně zvolené modelové situace byly využity pro nácvik konkrétních dovedností. Efektivitu vzdělávacího procesu dále podpořilo účelné využití didaktické techniky a didaktických pomůcek. Výuka cizího jazyka rozvíjela jazykové znalosti studentů získané ve střední škole. Směřovala zejména k osvojení a upevnění odborné terminologie. K rozvoji receptivních a produktivních řečových dovedností byla využita pestrá škála vzdělávacích strategií. Negativním zjištěním však byla vysoká absence studentů ve výuce. Vzdělávání doplňují další aktivity, odborné přednášky, semináře apod. Jejich smyslem je také podpora týmové práce studentů, jejich sounáležitost se školou a identifikace s posláním VOŠ. Každoročně jsou pořádány tematické dny a studentské konference v prvním a druhém ročníku, jejichž zajištění po stránce obsahové, odborné, organizační i propagační je plně v kompetenci studentů. Pravidelně jsou realizovány pobytové kurzy (seznamovací kurz v úvodu studia a lyžařský kurz) formou zážitkové pedagogiky, jež napomáhají k utváření pozitivních vztahů ve studijních skupinách, k reflexi a sebereflexi studentů a získávání dalších dovedností využitelných v praxi, např. trasování pro nevidomé. Škola se zapojila do řady projektů, které umožňují další zkvalitňování vzdělávání a spolupodílejí se na vytváření proinkluzivního prostředí.

Pedagogické působení domova mládeže koresponduje se zaměřením a posláním VOŠ. Ubytování jsou vedeni k prosociálnímu chování. Rodinný charakter domova mládeže umožňuje individuální přístup k ubytovaným. Výchovnou skupinu vede vedoucí vychovatel, který je školním kaplanem a zároveň jedním z členů školního poradenského pracoviště. Motivuje ubytované studenty jak ke studiu, tak k volnočasovým a společenským aktivitám. Je s ubytovanými v neustálém kontaktu. V případě potřeby poskytuje studentům pomoc formou rozhovorů, informuje o možnostech řešení nepříznivé sociální situace, nebo jim nabízí duchovní pomoc. Volnočasové aktivity mají charakter neformálnosti a organizační volnosti. Místem neformálního setkávání ubytovaných je školní klub. Studenti sami v rámci volnočasových aktivit organizují např. koncerty, promítání filmů, divadelních představení nebo kvízové soutěže.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové pravidelně analyzují výsledky vzdělávání studentů na jednání pedagogické rady a v případě potřeby přijímají opatření. Škola má nastaveny účinné mechanismy pro ověřování úrovně dosažených výsledků. Jeden z osvědčených nástrojů k posouzení kvality získaných vědomostí, znalostí a dovedností studentů představují ročníkové práce zaměřené na odbornou praxi. Při jejich hodnocení se pedagogové zaměřují zejména na mezioborové vazby, schopnost aplikace teoretických poznatků v praxi a teoretickou reflexi poznávané praxe. Průběh odborných praxí je vyhodnocován také v rámci supervizních seminářů vedených tandemově. Hlavní důraz při hodnocení aktivit studentů je dále kladen na „měkké“ kompetence, tj. na interdisciplinární dovednosti nezbytné pro uplatnění ve zvolené profesi.

K posouzení studijních a osobnostních předpokladů uchazečů o vzdělávání slouží přijímací pohovor. Uchazeči musí prokázat schopnost řešit základní situace v pedagogické a sociální oblasti, mít základní povědomí o teologii, především být motivovaní pro studium zvoleného oboru a souhlasit se zaměřením školy. I přes takto nastavená pravidla pro výběr z řad zájemců o studium se škole nedaří snížit počty studentů předčasně ukončujících vzdělávání. K odchodům dochází nejčastěji po prvním ročníku, kdy ukončuje vzdělávání téměř polovina studentů. Pozitivem však je, že ve vyšších ročnících jsou počty studentů ukončujících studium téměř nulové. K předcházení studijní neúspěšnosti studentů škola využívá další nástroje, jako jsou např. konzultace pedagogů, důraz na sebehodnocení studentů a reflexi jejich práce. Výsledky vzdělávání studentů v průběhu studia jsou příznivé. Úspěšnější jsou studenti denní formy studia. Ve sledovaném období posledních dvou školních roků v denní formě splnilo požadavky pro postup do vyššího ročníku téměř 100 % studentů, zatímco v kombinované formě se podíl těchto studentů pohyboval v rozmezí od 69 % po 80 %. Úspěšnost studentů u absolutoria je různorodá. Ve školním roce 2017/2018 prospěli všichni studenti konající absolutorium, ve školním roce 2016/2017 byla však neúspěšnost relativně vysoká, 27 % studentů neprospělo.

Zaměření poradenského systému koresponduje s filosofií instituce. Poradenské služby zajišťuje školní poradenské zařízení, ve kterém působí školní psycholog, školní speciální psycholog, školní sociální pracovník a školní kaplan. Studenti se na jeho pracovníky obracejí nejčastěji v případě studijních, osobnostních nebo rodinných problémů. Školní kaplan poskytuje studentům duchovní služby, jež spočívají v nabídce duchovního rozhovoru či doprovázení, bohoslužeb a svátostí, meditačních setkání či duchovních obnov. Škole se úspěšně daří inkludovat do vzdělávacího procesu nevidomé studenty. K prevenci sociálně patologických jevů napomáhá otevřený přístup pedagogů ke studentům, nabídka různých školních a mimoškolních aktivit podporujících kooperaci studentů. Osvědčila se také funkce ročníkového učitele, který se studijní skupinou řeší konkrétní problémy, které se jí dotýkají.

Závěry

Vývoj školy

- Od školního roku 2016/2017 je realizovaný vzdělávací obor vyučován ve dvou studijních zaměřeních. Průběžně se daří zlepšovat materiálně technické zázemí, zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií. Škola si nadále udržuje standard poskytovaného vzdělávání v souladu se svým posláním.

Silné stránky

- vstřícné prostředí pro studenty včetně materiálního zázemí,
- široké portfolio sociálních partnerů pro praxe studentů,

- erudovanost pedagogických pracovníků, jejich publikační a lektorská činnost, jež má pozitivní dopad na kvalitu vzdělávání,
- smysluplné zapojení školy do projektů a mimoškolních aktivit doplňujících vzdělávací proces,
- funkční informační systém umožňující efektivní studium.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedostatečný vnitřní kontrolní systém, chybějící přímé sledování a vyhodnocování kvality vzdělávání.
- předčasné odchody studentů ze vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- nastavit efektivní vnitřní kontrolní systém, provádět kontrolu kontinuálně v průběhu celého školního roku, zavést hospitační činnost jako jeden z nástrojů ověřování kvality vzdělávání,
- nastavit mechanismy pro eliminaci absence studentů ve výuce, např. zavést povinnou docházku na přednášky i ve vyšších ročnících.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školské právnické osoby ze dne 25. 2. 2006, Č. j.: 56/2006, včetně dodatku č. 1 ze dne 11. 9. 2012, Č. j.: 158/2012
2. Jmenování statutárního orgánu – ředitele školské právnické osoby JABOK – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická ze dne 27. 6. 2014, s účinností od 1. 8. 2014, Č. j.: 76/2014
3. Rozhodnutí MŠMT o akreditaci změny a o prodloužení platnosti akreditace vzdělávacího programu 75-32-N/02 Sociální pedagogika a teologie, 75-32-N/.. Sociální práce a sociální pedagogika, forma vzdělávání denní a kombinovaná, ze dne 8. června 2016, s účinností od 1. září 2016, Č. j. MSMT-4006/2016
4. Akreditovaný vzdělávací program Sociální pedagogika a teologie, pro denní a kombinovanou formu vzdělávání, s platností od 1. září 2016 do 31. srpna 2022
5. Školní vzdělávací program domova mládeže platný od 1. 6. 2016, účinný v termínu inspekční činnosti
6. Školní řád ze dne 28. června 2018, Č. j. Jabok/2016/řed./96, včetně úprav, účinný v termínu inspekční činnosti
7. Vnitřní řád domova mládeže platný od 5. 2. 2018, účinný v termínu inspekční činnosti
8. Rozvrh vyučovacích hodin pro letní období školního roku 2018/2019 platný v termínu inspekční činnosti
9. Vybraný vzorek třídních knih vedených po jednotlivých vzdělávacích modulech v období školního roku 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
10. Personální složky pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti

11. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
12. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
13. Vybraný vzorek dokladů o přijímání studentů ke vzdělávání pro školní rok 2018/2019
14. Vybraný vzorek dokladů o ukončování vzdělávání studentů ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018
15. Kniha úrazů vedená k termínu inspekční činnosti
16. Kontrolní vzorek studentů ze školní matriky vedené ve školním roce 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
17. Koncepce školy a její strategie Jabok – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická, srpen 2017
18. Program poradenských služeb ze dne 6. 12. 2016, Č. j. Jabok/2016/řed./157
19. Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu ČR na roky 2017 a 2018
20. Účetní závěrka za rok 2017 – Výkaz zisku a ztráty
21. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům přímo ze státního rozpočtu nebo státních finančních aktiv k 31. 12. 2017 a 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Holá, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Holá v. r.

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ing. Ivana Černá v. r.

Ing. Lenka Pecková, přizvaná osoba – odborník na vzdělávání ve VOŠ – sociální politika a ekonomie

Ing. Lenka Pecková v. r.

Ing. Markéta Pražmová, přizvaná osoba – odborník na vzdělávání studentů ve VOŠ

Ing. Markéta Pražmová v. r.

V Praze 15. 4. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Dr. Ing. Alois Křišťan, Th.D., ředitel školy

Dr. Ing. Alois Křišťan, Th.D.,
v. r.

V Praze 18. 4. 2019